

HAZELIUSMEDALJÖR

Den musicerande 86-årige riksspelmanen Carl Hartman i Bångbro, till höger. Hans dotter gör bandupptagningen

Att Hazelius-medaljen tilldelades på fredagen av Nordiska musiksamfundet åtta svenska män och kvinnor, vilka arbetat i Hazelius ämbetsrum. De nymedaljerade är: fru Clara Andersson, Lunnarp, Ståne, journalisten Einar Axelzohn, Emådalen i Orsa Finnmark, maskinisten G. E. Karlsson, Gustav Adolf, maskinisten C. E. Hartman, Bångbro, folkskolläraren Assar Jansson, Saladamm, kontorist Karl Knaberg, Alsterbro, fröken Ida Mattsson, Tving, apotekaren Maria Sjörna, Stensele.

Dagens Nyheter:s medarbetare har

ett par av medaljörerna:

Fredag 30/11 utdelade medarbetare

BÅNGBRO och SALA, fredag.

Första gången han fick höra klarinett var han 14 år gammal. Den första gången var på väg till byn i Bångbro. Plössligt uppfångade örat honom med ett par klarinetter.

Med ett par klarinetter drog fram honom till byn. Den upplevelsen blev avgörande för hela hans liv, och i dag är han den 86-åring i hela vårt land som sköter klaviaturen på en klarinetter perfektare.

Med ett par skogsflugor har varit för riksspelman Carl E. Hartman i Bångbro, en tusenkonstnär på de senaste tio åren som glatt kunnat, många svenska bergslags- och handräts bergslags- och med ståtliga och trevliga silver- och egen tillverkning. Här har ringar, örhängen, armband, smyckedjur och silverkrin i långa banor och den gamla klagar inte över kommersens. — Det går riktigt bra, säger han belästat.

Högt uppe på backarna i Bångbro ligger en grön villa som Hartman ägt i 30 år, och där pysslar han med sina bin, fåglar och den vackra trädgården sommartid. Under den kallare årstiden slår han sig gärna ner i verkstaden och "trollar fram" allehanda ting. Skogs promenader älskar han och han säger sig inte kunna leva utan skogsluften. Veden till gården hugger han själv, och dottern Inga pysslar om den otroligt spännande åldringen, som har spjuverglimten kvar i ögonvrån. Syn och hörsel är i behåll, och det är bara fingrarna som blivit lite stelare med åren.

Föräldrarna var bergsmän och smeder och Carl E. hann även praktisera i smedjan en tid innan han blev maskinist vid Bångbroverken, som hör till Hellefors bruk. Där

stannade han till 1928, då han blev pensionerad och fick tillfälle att ägna sig åt sina stora intressen: musiken och silversmide. Mycken ära och berömmelse har Hartman skördat som spelman under sitt långa liv, och han har nu rang och värdighet av riksspelman. Ett tiotal egna låtar har han komponerat, men framför allt har han lyssnat sig till och lärt ett hundratal bergslagsmelodier. Med andra ord: han har varit en av de allra mest verksamma "livräddare" av folkmusik. Det är en imponerande insats med tanke på att han själv inte kan noter.

Första klarinetten vid 18 år

— Jag kan bara gamla bergslagslåtar, säger den fämälde spelmannen. Det har varit mitt enda intresse, och Gärdebylåten kan jag inte... Däremot spelar han gärna "I liesmedjan", hans egen låt, vars motiv är hämtat från arbetslivet i en smedja. Den hör absolut till programmet vid spelmannsstämmor och hembygdsaftnar.

Han var 18 år gammal då köpte sin första klarinet för 1 krona. Den finns alltfjämt kvar, trots samlingen i dag omfattar tre klarinetter och två C-klarinetter. Redan vid 21 års ålder hade unge spelmannen sådan skicklighet på sitt instrument att han, när exercerade, fick gå i täten och vid fältmarscher. Och det bästa av allt: han slapp bära packning.

Klarinet- och silverklang är hans melodi i Hartmanska hemmet. Men tidigare har han även i många upptecknat gamla ordstäv och långa uttryck samt sägner. Den mest skiftande arbetsuppgiften har varit honom, men också gett honom st

lans. För egen del vill han själv en förklaring till sin strålade v — Jag har ätit honung varenda dag under de sista tretti åren!